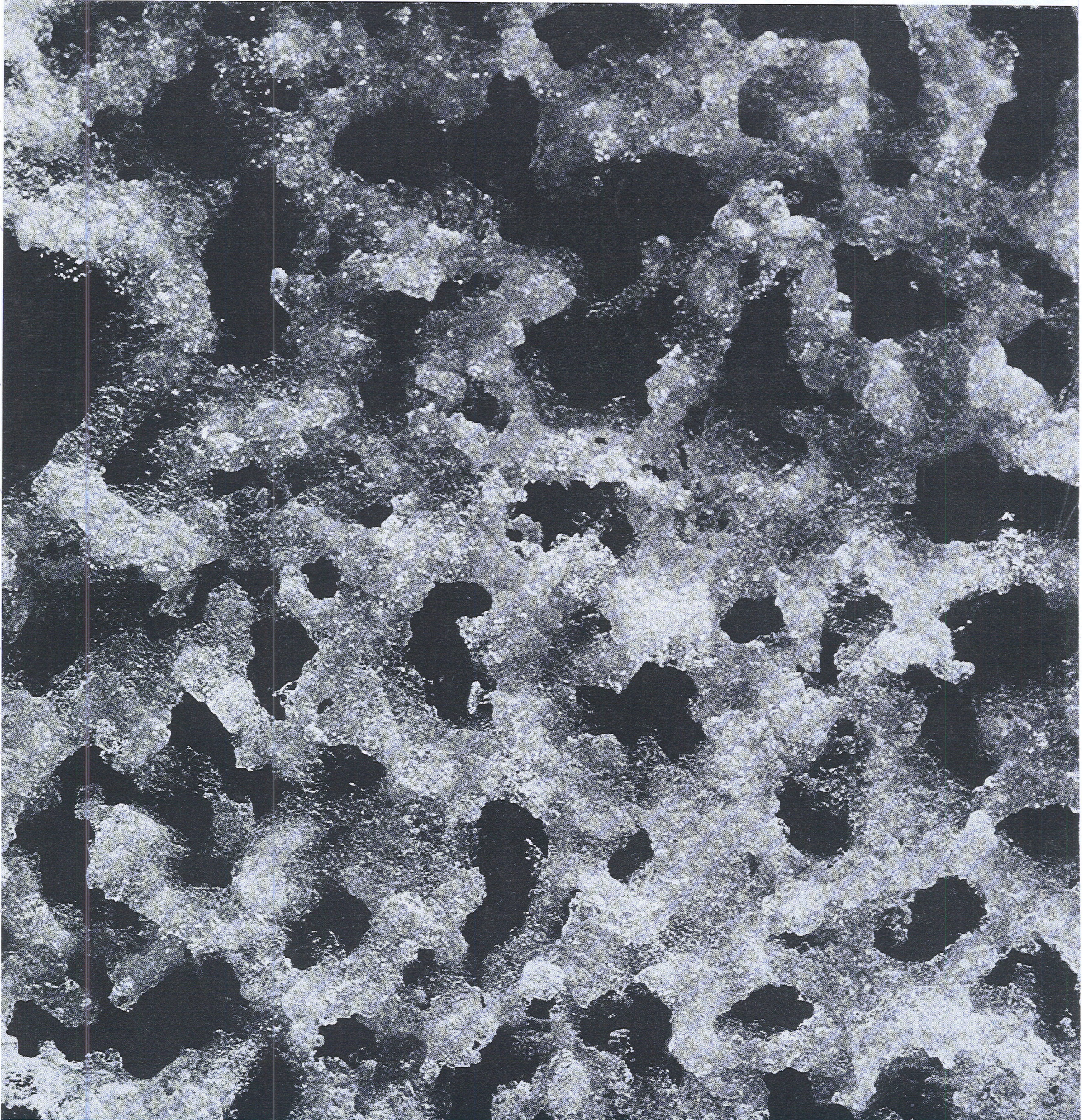
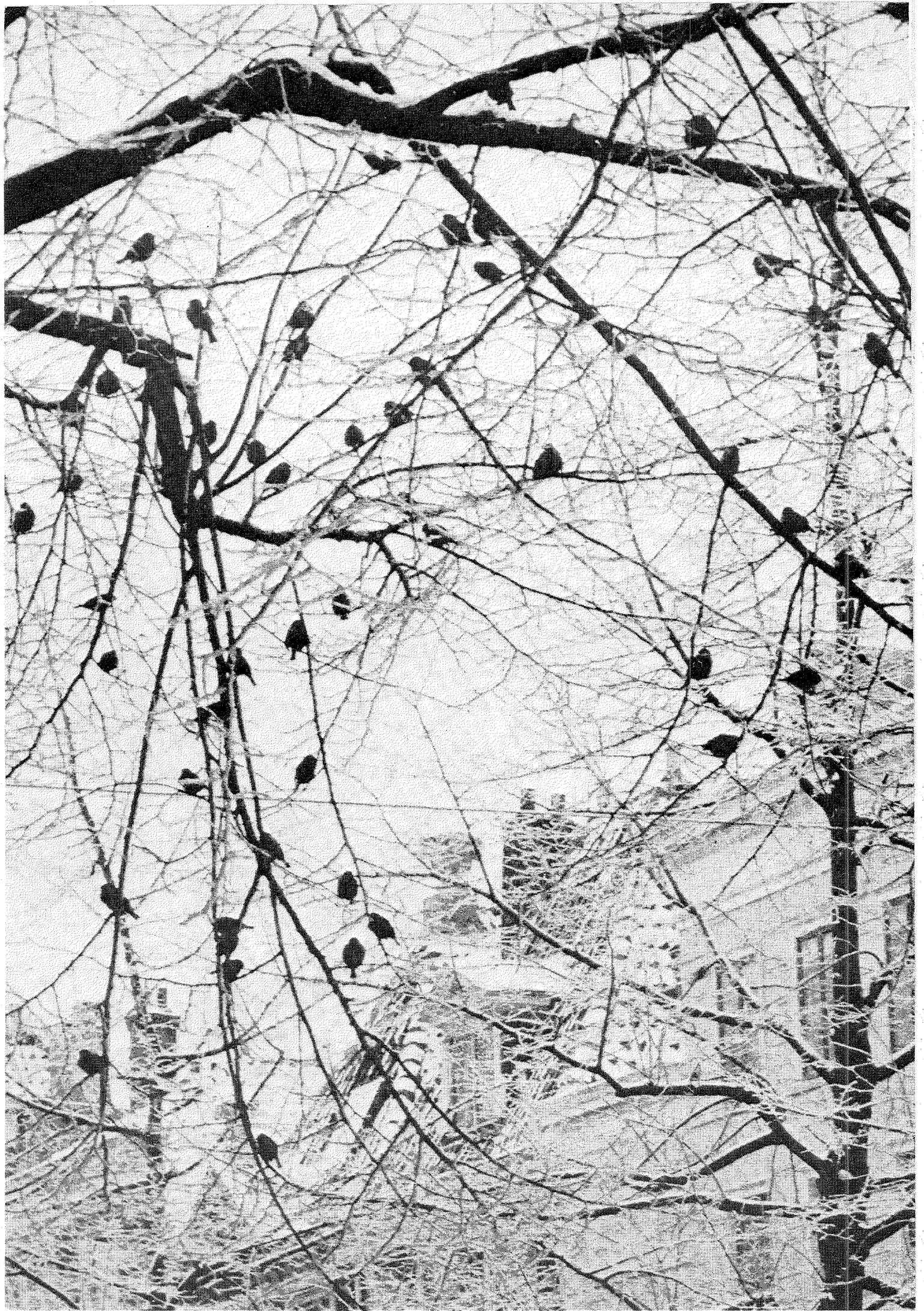

TNO KONTAKT

Personeelsorgaan van de Nederlandse Centrale Organisatie voor Toegepast-Natuurwetenschappelijk Onderzoek TNO
Januari 1972 - jaargang 16 - nummer 1 - maandblad

Bij de jaarwisseling 1971/1972, die samenvalt met mijn intrede in de TNO-gemeenschap, stel ik het bijzonder op prijs alle medewerkers van TNO - de velen die ik reeds heb ontmoet en het veel grotere aantal dat ik nog niet heb ontmoet - een Gelukkig Nieuwjaar toe te wensen. Moge 1972 allereerst voor u persoonlijk, in uw gezin, in uw familielevens, veel voorspoed brengen. Moge het daarnaast ons allen - u en mij - gegeven zijn om met voldoening ons werk te doen.

Na twaalf jaren van bezielende leiding nam Prof. Julius in het voorjaar van 1971 afscheid van TNO. Zijn werk en zijn inzicht zullen nog gedurende vele jaren van grote betekenis blijven. Mag ik thans vooral releveren, dat Prof. Julius al jaren geleden bij herhaling heeft gewezen op de accentverschuivingen die de toepassing van de resultaten van natuurwetenschappelijk en technisch onderzoek zou gaan ondergaan en op de aanpassingsproblemen, die ook de organisatie TNO zou moeten oplossen, als na een lange periode van stormachtige groei onvermijdelijke verzadigingsverschijnselen zouden gaan optreden. Ik beschouw het als een voorrecht, samen met Ir. Boon, het werk van Prof. Julius te mogen voortzetten.

Ons werk in TNO. Het toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek in de Nederlandse samenleving blijft zich ontwikkelen en wijzigen in voortdurende wisselwerking met die samenleving.

In de eerste kwart eeuw na de Tweede Wereldoorlog lag bij het toegepast-natuurwetenschappelijk en technisch onderzoek vooral de nadruk op de betekenis van dit onderzoek voor het tempo van de economische groei en de welvaartsvermeerdering, die op hun beurt een uitgebreid stelsel van sociale voorzieningen hebben mogelijk gemaakt. De na-oorlogse generatie van onderzoekers op het gebied van de toegepaste en technische wetenschappen heeft mede in de sociaal-economische ontwikkeling een belangrijke motivatie en een bron van inspiratie gekend. In de laatste jaren is het in toenemende mate duidelijk geworden, dat voor de ontwikkeling en exploitatie van nieuwe technische mogelijkheden een prijs moet worden betaald, een prijsgeven namelijk van bepaalde waardevolle aspecten van ons bestaan.

Wij zijn bezorgd over de blijvende en onomkeerbare nevenwerkingen van de technische ontwikkeling, die het steeds meer noodzakelijk zullen maken de beslissing over de ontginning van nieuwe velden van onderzoek te bezien tegen de achtergrond van het complex van gevolgen dat moet worden verwacht van

een dergelijke beslissing. Naast inspanning gericht op nieuwe produkten met nieuwe eigenschappen zal steeds meer werk ten doel hebben de vervaardiging van gelijkwaardige vervangende produkten en processen, die echter gunstiger zijn vanuit het oogpunt van milieubeheer en gebruik van schaarse grondstoffen. Meer dan op de toeneming van de individuele consumptie van materiële goederen zal de nadruk liggen op de voorziening in gemeenschappelijke behoeften en op de verlening van diensten (vervoer, gezondheid, energie etc.), die de kwaliteit van het bestaan verhogen.

De beoefening van de wetenschap en met name het op toepassing gerichte onderzoek in sociale wetenschappen, natuurwetenschappen en techniek zullen - in Nederland niet minder dan elders - steeds sterker gebundeld worden in een nationaal wetenschapsbeleid, dat erop gericht is zo goed mogelijk bij te dragen tot de verwerkelijking van de nationale doeleinden op cultureel, sociaal en economisch gebied.

TNO, als organisatie voor het verrichten en coördineren van toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek ten dienste van het algemeen belang, zal in de voorbereiding en in de realisering van het Nederlandse wetenschapsbeleid haar aandeel moeten kunnen leveren. En juist vanwege de nadruk, die in de toekomst steeds sterker zal liggen op het algemeen belang, zal de taak van TNO slechts aan inhoud kunnen winnen.

Daarom, ondanks de hiervoren gesignaleerde veranderingen, geen sombere vooruitzichten voor de ontwikkeling op langere termijn. Onder de leiding van Prof. Julius heeft TNO de laatste jaren veel zorg besteed aan het tot stand brengen van dwarsverbanden, waarin de samenwerking van TNO-instituten, Bijzondere Organisaties en instanties buiten TNO gestalte kan krijgen, juist op die terreinen, waar grote maatschappelijke belangen op het spel staan en die slechts op interdisciplinaire wijze en bij voorkeur op landelijke schaal kunnen worden bewerkt. Daarmee is binnen TNO reeds een richting ingeslagen, die wij ook in 1972 zullen moeten aanhouden. Welkom 1972!

Prof. Dr. Ir. A. A. Th. M. van Trier

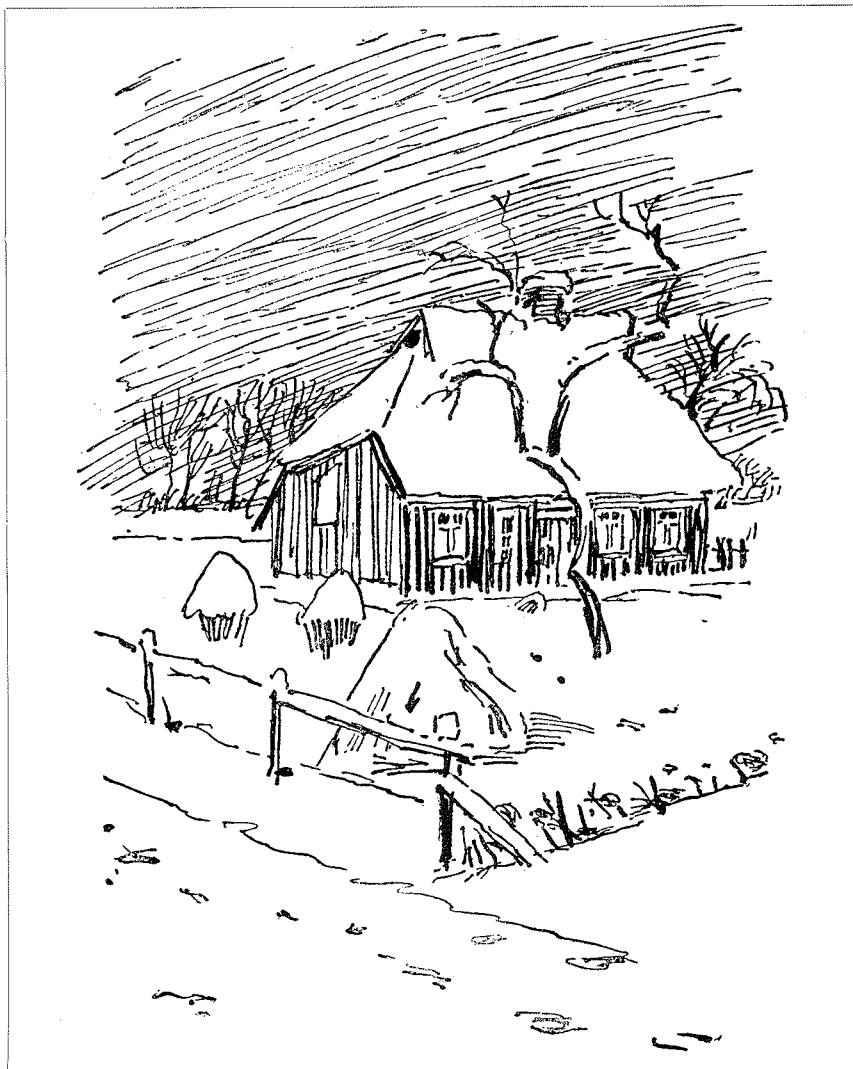
Met het oog op de tijd

1

Vóór mij ligt een dun boekje, dat als titel heeft 'Kranz des Jahres'. Zestien jaar geleden werd het uitgegeven door Buchheim Verlag, Feldafing Beieren. Het boekje bevat slechts enkele bladzijden tekst en 28 tekeningen van de Duitse tekenaar Albert Schäfer-Ast. Met zijn door hun geraffineerde eenvoud zeldzaam suggestieve tekeningen heeft hij - soms met slechts enkele pennekrassen - vastgelegd, wat hem in de loop van een jaar heeft getroffen, ontroerd of verblijd.

Daarbij is Schäfer-Ast een meester in de kunst van het weglaten, zijn pen geeft slechts aan, welke kant je op moet gaan, naar wat voor dingen je de blik moet richten. Als je zijn boekje dichtslaat, realiseer je je, dat deze tekenaar van de kleine vreugden je op uiterst subtiele, stille manier een voor velen niet overbodige aanwijzing heeft gegeven. Namelijk deze: hervindt de vreugde in de kleine stille dingen rondom jezelf. Schäfer-Ast neemt ons kalm de 'onverbiddelijke bestseller' uit de hand, stopt onze krant weg. Met de handen diep in de jaszakken maakt hij met ons een wandeling in de winterse vrieskou. Hij toont ons hoe prachtig een berijpt bos is. Hoe goed het kopje koffie daarna thuis bij de haard smaakt. Hij tekent zijn ijskoude slaapkamer en gunt ons een blik door het venster naar buiten, waar de maan een onaards licht doet strijken langs het zwijgende bos.

Wat verder in het jaar tekent hij voor ons de eerste vlinder op het vensterglas, de bloesem, de

bottende takken aan de heesters van zijn tuintje. In de zomer plukt hij met ons een veldboekje, bespiedt de hazen in het duin en luistert met ons naar de stilte op een goede zomeravond thuis met de deuren en ramen wijd open voor het laatste rode zonlicht. In de late zomer dwaalt hij over de heide, praat na bij de alweer aangestoken haard. De herfst brengt de nevel over de velden, het zoeken naar paddestoelen, het knutselen aan een zelfgemaakte notenkraker, een sudderende champignonschotel.

Schäfer-Ast is trots op zijn fornuis, zijn potten en pannen, maar bewondert eerst de eigen schoonheid van een struik boerenkool of een rode kool, alvorens die klaar te maken om gegeten te worden. Hij vindt het evenals wij allen ook niet prettig als zijn waterkraan bevroren blijkt. En dan is het weer de tijd van de kerstboom, van de geurige appels en noten, waarvan ook bij hem velen na het kraken een oneetbare inhoud blijken te hebben. De tekening van zijn huis druk ik hierbij af.

2

Midwinterhoornblazen in Twente

Hoe mooi is ook in de winter het Twentse landschap met zijn oude boerenhuizen weggedoken onder zwaar berijpt geboomte! Als men in de winter de mistige omslotenheid van de boerschappen in Twente doorkruist, kan het gebeuren, dat de intieme midwintersfeer van het Twentse sprookjes- en sagenland wordt verklankt door het sonore en melancholieke geluid van de midwinterhoorn. Bij windstil, vriezend weer schalt het over slapende korenessen en verstilde boomgroepen tot aan de verre horizon.

Het midwinterhoornblazen dankt zijn ontstaan aan het Joelfeest van onze Germaanse voorvaderen, die door het blazen op horens in midwintertijd de vruchtbaarheid van hun essen wilden beschermen tegen demonische geesten.

Sedert de Kerstening van deze streek heeft voor de Twentenaar het blazen op de midwinterhoorn maar één bedoeling: op de eerste dag van de advent gaat hij 's avonds ermee naar buiten om over de winterse velden de blijde boodschap te brengen van de naderende komst van Christus. Pas op Driekoningen (6 januari), als de verschijning van de Drie Wijzen uit het oosten het einde van de kersttijd meldt, bergt hij de hoorn weer op tot het volgend jaar. Mocht u in deze dagen hier in de buurt komen stap dan eens een erf op, waar een midwinterblazer voor de 'bovendeur' heeft post gevat bij de put. Voor de grommende waakhond hoeft u niet bang te zijn, de hoornblazer bij de put zal zijn concert even onderbreken om hem een gebiedend 'koest hond' toe te roepen.

Midwinterhoornblazen is een inspannend karwei, ondanks het koude winterweer parelen de zweetdruppeltjes op het voorhoofd van de boerenzoon.

Wanneer u óók eens op de midwinterhoorn mag blazen, wordt het duidelijk, waarom hij het zo warm heeft.

Meer dan een nogal benauwde toon is aan het instrument niet te ontlokken, ook al doet u nog zo uw best. Voor méér en betere klanken is veel oefening nodig. En krachtige longen zoals de jonge boer bezit, die het instrument weer overneemt, en een melodieuze reeks klanken over de velden strooit.

De midwinterblazer, of misschien zijn vader heeft de hoorn zelf vervaardigd van twee gekuipete, aanéén passende stukken hout, die met sterke houten banden aan elkaar zijn bevestigd. Het instrument is ongeveer 1 meter lang, vertoont op $\frac{3}{4}$ van zijn lengte een lichte ronding en heeft een schuin afgesneden mondstuk, dat bij voorkeur wordt gemaakt van eenjarige vliervloten.

Het maken van een midwinterhoorn vereist een (van vader op zoon overgeërfd) vakmanschap en toewijding. Het kan niet uitblijven, of in onze tijd ging men hier en daar tegen de aanmaak op zien en daar knutselde men midwinterhoorns van dun plaatijzer in elkaar. Maar het echte geluid komt toch alléén uit de houten hoorn! Dank zij een actie van de musicus T. Borghuis uit Oldenzaal en enkele andere folkloristen heeft in de meeste buurtschappen van Twente de 'blikken' hoorn gelukkig weer het veld moeten ruimen voor de houten hoorn.

Voor belangstellende TNO-ers: het midwinterhoornblazen wordt vooral beoefend in N.O.-Twente (Denekamp, Losser, Oldenzaal, Ootmarsum, Tubbergen en Weerselo) alsmede in de omgeving van Almelo, Borne en Hengelo.

weerzin tegen
verandering

standaard
procedure

vastgeroeste
gewoonte

DE 'PROCESSIE-RUPS'

(Thaumetopoea-pipyocampa)

traditie

De processie-rups voedt zich met dennenaalden. Hij beweegt zich in de bomen in een lange processie; één voorop en alle andere er achteraan, ieder met zijn oogjes half geloken en zijn koppie warmpjes gedrukt tegen het achterste van zijn voorganger. ~ Jean Henri Fabre, een groot Frans bioloog, zag na geduldig experimenteren ten slotte kans zulk een processie op de rand van een bloempot te lokken. Het lukte hem om de koploper te laten aansluiten bij de hekkesluiters zodat er dus een gesloten cirkel ontstond; naar de aard van deze beestjes zetten zij zich in beweging. ~ Uiteraard verwachtte de bioloog dat na verloop van tijd wel één van de rupsen in de gaten zou krijgen dat ze bij de neus waren genomen; dat hij genoeg van het grapje zou krijgen en de cirkel op een of andere plaats zou verbreken. ~ MIS EVENWEL! Door de ijzeren kracht der gewoonte bleef de levende cirkel gedurende zeven volle dagen en nachten op de rand van de bloempot genadeloos doorlopen en zonder twijfel zou het experiment nog wel langer hebben kunnen duren als uitputting en verhongering hun tol niet hadden geëist. ~ We moeten er bovendien nog

bijvertellen dat er ruimschoots en goed zichtbaar voedsel in de buurt lag. De rupsen volgden evenwel hun instinct, hun vaste proceures, hun traditie, hun ervaring uit het verleden, de geijkte gewoonte, het oude vertrouwde patroon of hoe u het verder ook wilt noemen; ze gingen in elk geval blindelings te werk.

Ze verwarden activiteit met resultaat. Ze bedoelden het goed maar ze kwamen nergens.

huidige
werkwijzen

sleur

platgetrapte
paden

vooordeel

ervaring
uit het verleden

eigen inzichten

4

Uit de school geklapt

Gelezen in 'Gescheurd' (een bloemlezing uit de Nederlandse schoolbladen) de bijdrage 'Hasjiesj en Marihuana'.

Na kennis te hebben genomen van de in dit stuk vervatte informatie, zou ik thans de overtuiging moeten hebben, dat H en M niet tot de verslavende noch tot de verdovende middelen mogen worden gerekend en dat deze middelen zelfs minder schadelijk zijn dan nicotine en alcohol. Volgens de schrijver van het opstel, dat natuurlijk niet mocht ontbreken in een eigentijdse bloemlezing uit de schoolpers, is aan het gebruik van H en M echter wel een psychische afhankelijkheid toe te schrijven, die (ik citeer) 'het best te vergelijken is met verslavingen als koffiedrinken, theedrinken, TV-kijken, beoefenen van kansspelen (gokken), postzegels verzamelen, briden of krantlezen'.

Nu schijnen er knoeiers te zijn, die H en M vermengen met ander spul en dan is er wel degelijk kans op verslaving, want dat was het oogmerk van die knoeiers. De schrijver aarzelt niet om deze gore praktijken te signaleren, maar hij heeft een oplossing. 'Om dergelijke smerige praktijken te kunnen voorkomen lijkt mij de meest eenvoudige oplossing de soft drugs in het verboden lijstje (dus hasjiesj en marihuana) te legaliseren. Legaliseren zou nl. gecontroleerde import en kwaliteitscontrole mogelijk maken: wanneer de invoer in handen zou zijn van erkende tabakshuizen en wanneer een onafhankelijke instantie (bijvoorbeeld de Gezondheidsorganisatie TNO) toezicht zou uitoefenen op de zuiverheid van het produkt, dan zouden de praktijken van de zwarte

handelaren uitgeschakeld kunnen worden, dezen krijgen immers geen kans meer om hun produkten kwijt te raken'. Einde citaat.

Tot de schrijver alleen maar dit: 'Als je maar wéét, dat het bij TNO ritselt van koffie- en theedrinkers, TV-kijkers en krantenlezers. Voor bridge, klaverjas en postzegelverzamelen hebben ze zelfs méér dan één gelegenheid, waar ze bij elkaar komen om daar ongebreideld aan toe te geven . . .'

5

*Time trieth truth
(Shakespeare)*

*Uit het een komt het ander voort
en de tijd is de regelaar.*

*Accusing the times is but
excusing ourselves.*

Le temps règle bien des choses.

*Mein Freund, ich treibe die schwere
Kunst in diesen Zeiten zu leben
(Grillparzer)*

6

Traditiegetrouw werd ook in 1971 door de organisatoren van de tentoonstelling 'Het Instrument' aandacht besteed aan een speciaal buiten het kader van de tentoonstelling vallend onderwerp. Gekozen werd voor het behoud van het historisch monument in de meest ruime zin des woords: er werd niet alleen aandacht gevraagd voor het behoud en bescherming van historische architectuur, maar ook voor een behoedzaam omgaan met de technische nalatenschap waarover wij nog beschikken, of spoedig zullen gaan beschikken. Behalve om technische monumenten in stad en landschap gaat het daarbij ook om het niet teloor laten gaan van 'antieke' instrumenten, machines en voertuigen.

Studie- en educatieve doeleinden

In de *Heemschut stand* op de tentoonstelling werd duidelijk gemaakt dat men met veel van dit materiaal, waartoe ook historische werktekeningen en boeken gerekend kunnen worden, zeer nuttige dingen kan doen. Men kan het bijvoorbeeld schenken aan een museum of aan een verzameling, die het voor studiedoeleinden kan gebruiken. Ook is het mogelijk dat uit de verzamelingen geput wordt voor het maken van exposities die geschikt zijn voor het algemene publiek. Dergelijke tentoonstellingen hebben een grote educatieve waarde. In de moderne technische en aanverwante musea vindt men veel van dit soort opstellingen, die zonodig nog vergezeld zijn van speciaal gemaakte of gekochte apparatuur, waarmee de principes van de tentoongestelde technische produkten (waaronder veel moderne) nog duidelijker en gedetailleerder uitgelegd kunnen worden. Sommige van die opstellingen

Beknopt versla

kunnen door het publiek zelf worden bediend. Tevens worden in dit soort musea vaak ook de maatschappelijke consequenties van bepaalde technische ontwikkelingen aan de orde gesteld. Niet alle apparatuur is van historisch belang en geschikt voor opname in een verzameling casu quo voor modern-educatieve exposities in musea.

Al met al is het toch zinvol om dit soort apparatuur niet te snel als waardeloos van de hand te doen. Veel van dit materiaal is immers uitermate geschikt voor jonge mensen die graag onderzoek willen doen. Een dergelijke activiteit wordt krachtig gestimuleerd door de bekende Stichting 'De Jonge Onderzoekers'. De Stichting bevordert het doen van onderzoek door jonge mensen onder andere door het maken van geschikte onderzoekprojecten; door het organiseren van jeugdlaboratoria, waarin jonge mensen onder goede leiding onderzoek kunnen verrichten; en door het verzamelen van geschikte apparatuur die jonge onderzoekers voor hun werk ter beschikking wordt gesteld.

Ieder die technisch verouderd materiaal van wat voor aard dan ook wil afstoten of ermee bekend raakt, dat instanties of particulieren dergelijk materiaal willen afdanken of slopen, wordt dringend verzocht zich af te vragen of dit mogelijk van historische waarde is, dan wel of het wellicht ter completering of restauratie van historische gebouwen, werktuigen, machines, voertuigen of instrumenten nog van nut kan zijn of eventueel voor jonge onderzoekers bruikbaar is.

Omdat het veelal moeilijk zal zijn de historische of anderszins ideële 'restwaarde' zelf vast te stellen en omdat men veelal niet zal weten welk

museum of welke vereniging terzake actief is, wordt dringend aangeraden om in voorkomende gevallen contact op te nemen met de Werkgroep Technisch Tentoonstellingscentrum (TTC) Technische Hogeschool, Gebouw Nieuwelaan 76, Delft, telefoon: (01730) 33222, toestel 143.

Deze Werkgroep, die op 14 mei 1969 door de Academische Raad is opgericht, is gaarne bereid haar bemiddeling te verlenen bij het vinden van een goede bestemming. De Werkgroep heeft tot taak om plannen voor te bereiden voor de oprichting van een Technisch Tentoonstellingscentrum, dat zeer vermoedelijk uiteindelijk de naam Technisch Educatief Tentoonstellingscentrum (TET) zal krijgen. Dit centrum zal zich behalve met het ontplooiën van bepaalde eigen museale activiteiten in de vorm van de reeds globaal beschreven modern-educatieve permanente, wisselende en reizende tentoonstellingen onder meer ook bezig houden met het verzamelen van historisch-waardevol of verouderd materiaal.

Hoewel de Werkgroep TTC uiteraard goed bekend is met de bestaande technische en soortgelijke musea, wordt een uitbreiding nagestreefd van de contacten met particulieren, bedrijven, verenigingen en dergelijke die in ons land reeds kleine of grotere verzamelingen hebben opgebouwd. Bij de moeilijkheden die zich bij het redden en conserveren van allerlei vormen van oude techniek voordoen, kan alleen samenwerking tot een optimaal resultaat leiden.

Ontleend aan: Chemisch Weekblad
12 november 1971.

Aanvang: 10.05 uur.

Einde: 12.18 uur.

Aanwezig zijn:

Voor de SBO:

J. A. de Heer, Nederlandse Christelijke Bond van Overheidspersoneel;

A. van der Sluijs, Katholieke Bond van Overheidspersoneel;

J. Treffers, Algemene Bond van Ambtenaren.

Voor TNO:

Ir. E. F. Boon, gespreksleider, waarnemend voorzitter TNO;

J. C. Bastiaanse, Personeelsraad NO;

Ir. Ph. H. Huisman, hoofd Afd.

Personeelszaken TNO;

Drs. J. Jonker, algemeen secretaris TNO;

Mej. J. van Rotterdam,

Personeelsraad RVO;

Ir. J. A. Sala, Personeelsraad CO;

F. Smit, Personeelsraad VO;

Ir. J. A. Somers, Personeelsraad GO.

De SBO stellen voor aan de orde te stellen de brief van het dbCO dd. 30 september 1971.

TNO stelt voor bij voldoende tijd daarna te spreken over de eerste vier hoofdstukken van de nieuwe arbeidsvoorwaarden voor TNO.

De SBO betreuen het, dat TNO in de brief van 30 september jl. niet ingaat op hun duidelijke vraag tot het instellen van een formeel, gereguleerd overleg tussen dbCO en SBO. Ook bij de overheid en in het bedrijfsleven zijn de Vakbonden geaccepteerd als de overlegpartners.

TNO wijst erop onafhankelijk te zijn, vastgesteld bij de wet, waardoor de organisatie noch met een overheidsinstelling te vergelijken is, noch met een bedrijf. Volgens de wet mag TNO de overheid gevraagd en ongevraagd adviseren zodat TNO een publiek geweten van de over-

*van het zesde gesprek van de Samenwerkende Bonden van
Overheidspersoneel (SBO) met TNO, gehouden op maandag 11 oktober 1971
in het Hoofdkantoor TNO te 's-Gravenhage.**

heid is, dat zich ten behoeve van de gehele mensheid mag uiten. Deze vrijheid is voor TNO van essentieel belang.

De SBO zien een verschil in visie op de belangenbehartiging: TNO aanvaardt deze alleen voor het individu, de SBO zien deze als een collectieve belangenbehartiging. De CPR is goed ingericht voor overleg over werkomstandigheden en de SBO hebben dan ook grote waardering voor het vervullen van deze taken door de leden van de raden en kernen.

Door een formeel gesprek dbCO/SBO over het vaststellen van salarissen naar functie, carrière-planning, e.d. zal het overleg dbCO/CPR niet worden tenietgedaan. Voor TNO kunnen de SBO taak en positie van de Vakbeweging niet anders stellen dan, zoals overal in Nederland, een centrale en formele erkenning; hetgeen dus ook betekent, dat het formeel overleg, als door de SBO aangegeven, een bindend karakter heeft voor geheel TNO.

TNO waardeert het werk van de Vakbeweging in Nederland, waardoor een grote bijdrage is geleverd o.a. aan de totstandkoming van de inspraakstructuur van de werknemer voor zijn eigen rechten en zijn kansen tot ontplooiing. Bij TNO is de inspraakstructuur echter al verder doorgevoerd dan bijvoorbeeld in vergelijking met elders in het bedrijfsleven.

De SBO stellen, dat de centrale overheid er bezwaar tegen heeft, wanneer afgeweken wordt van de normale overlegstructuur. Zij kunnen daarom geen andere vorm aanvaarden dan gereguleerd, formeel overleg, niet alleen tegenover zichzelf en hun hoofdbesturen, maar ook tegenover de afspraken met de overheid.

TNO kent reeds een collectieve

belangenbehartiging door de instelling en activiteit van het overlegorgaan, een verworvenheid van de TNO-medewerkers, die niet tenietgedaan kan worden. Met de brief van 14 juli 1971 heeft TNO aan de SBO de mogelijkheid geboden om als deskundige te adviseren over dergelijke zaken en verder kandidaten te stellen voor het personeelsoverlegorgaan, waardoor de Vakbonden ook een positieve bijdrage binnen TNO kunnen leveren. TNO stelt, dat door de Wet op de ondernemingsraden de taak van de Vakverenigingen is gewijzigd: wat vroeger in de onderhandelingspositie van de Vakbeweging geschiedde, ligt nu in de overlegpositie van de interne organen. De SBO zien in de Wet op de ondernemingsraden een duidelijke plaats voor de Vakorganisaties, dat wil zeggen voor de georganiseerden, in het overleg.

TNO is het hiermede in zoverre eens, dat het de SBO de mogelijkheid heeft geboden kandidaten te stellen voor het TNO-personeelsoverlegorgaan en daarmee is de zaak in handen van diegenen die de directe belanghebbenden zijn, namelijk de TNO-medewerkers zelf. De SBO hebben eventueel de bedoeling tevens de georganiseerde TNO-ers te laten optreden in het formele overleg met het dbCO. De SBO-bestuurders zullen dan deze leden uiteraard bijstaan. Door hun ervaring bij het wetenschappelijk onderwijs is bewezen, dat hun optreden op prijs gesteld wordt. TNO vraagt de SBO welke onderwerpen in dat formele overleg behandeld kunnen worden, die buiten het dbCO/CPR-overleg zouden vallen. Loon- en arbeidsvoorwaarden zijn onlosmaakbaar verbonden en worden behandeld in het personeelsoverlegorgaan. Voor TNO kan alleen de gehele TNO-

gemeenschap beslissingen nemen en niet alleen de georganiseerde medewerkers. Toch acht TNO de relatie tot de Vakbonden van zo groot belang, dat men graag verder wil praten over het voortgaan van het gesprek met de SBO.

De SBO hebben een duidelijk uiterste compromis-voorstel gegeven met hun voorstel voor een tweede vorm van overleg met dbCO en CPR, naast het formele overleg dbCO/SBO. Als deze twee vormen juist functioneren, zullen de SBO ook het overleg, waarbij de CPR aanwezig is, naar volle waarde accepteren. Het overleg dbCO/SBO dient besluitvormend te zijn.

TNO kan niet twee soorten TNO-ers erkennen, naast elkaar georganiseerde en niet-georganiseerde medewerkers. Er zijn nu twee voorstellen die TNO nu mede aan de TNO-medewerkers moet voorleggen. TNO erkent de verworvenheden van de Vakbonden in de loop van 30 à 40 jaar ten volle, maar verwacht, dat de SBO nu ook een beter begrip hebben gekregen voor de mondigheid binnen de TNO-structuur.

De SBO stemmen ermee in, dat wederzijds intern wordt besproken en overdacht, hoe men tot een constructief overleg kan komen. Afgesproken is, dat een gemeenschappelijk verslag wordt gepubliceerd en dat men pas over twee maanden contact zal opnemen over een volgend gesprek om dan tot een conclusie te komen.

* Zie voor de verslaggeving van het vijfde gesprek het oktobernummer van TNO-Kontakt, jaargang 1971, bladzijden 241 en 242.

In het decembernummer van 1971 heeft het eerste deel van de Mededelingen uit het overleg tussen dbCO en CPR (bladzijde 280) eveneens betrekking op het contact met de SBO. Red.

foto wed- strijd

Eén mei 1972 bestaat TNO veertig jaar. Bij Koninklijk Besluit van 22 april 1932 werd immers de inwerkingtreding van de TNO-wet bepaald op 1 mei d.a.v. Tien dagen later reeds installeerde Mr. J. Terpstra als Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen het eerste bestuur van de Centrale Organisatie TNO. Het werk kon beginnen.

De redactie van TNO-Kontakt ziet in dit gedenkwaardige feit een goede gelegenheid tot het uitschrijven van een TNO-fotowedstrijd om aldus op feestelijke wijze het veertigjarig bestaan van ons werk, van TNO te accentueren.

J.B.

wij van TNO

Voorwaarden tot deelneming

1. Aan de wedstrijd kunnen uitsluitend personeelsleden en gepensioneerden van TNO deelnemen.
2. De fotowedstrijd is gesplitst in twee delen, namelijk groep A: 'Wij van TNO, het werk' en groep B: 'Wij van TNO in de vrije tijd'.

Toelichting: In de groep A verwachten wij foto's die specifieke TNO-onderwerpen (welke dan ook) uitbeelden. Met de vele amateur-fotografen die wij in onze gelederen weten worden vooral ook de collega's, die beroepshalve bij TNO de camera hanteren, hierbij uitgenodigd hun fraaiste werkstukken in te zenden. Voor de groep B worden inzendingen verwacht die eenvoudigweg te rangschikken zijn onder de noemer *vrije onderwerpen*. Doe mee doe-het-zelver, dieren-vriend, natuurminnaar, sport-beoefenaar, portretfotograaf, bloemenkweker!

3. Aan beide groepen kunt u deelnemen, per groep kunt u echter ten hoogste drie foto's inzenden. Het moeten eigen opnamen zijn, die nog niet eerder gepubliceerd en/of bekroond zijn. Slechts zwart-witte foto's kunnen worden ingezonden (dit i.v.m. een eventuele latere reproductie in een van de TNO-publikaties TNO-Kontakt, TNO-Nieuws, Jaarverslag van TNO). Wat het formaat betreft: de langste zijde van de foto(s) mag ten hoogste 40 cm en tenminste 18 cm zijn.

4. De inzendingen dienen uiterlijk op 15 april 1972 ontvangen te zijn door de redactie van TNO-Kontakt, Postbus 297, Juliana van Stolberglaan 148, 's-Gravenhage.

Op de linker onderhoek dient te worden vermeld: 'Fotowedstrijd WIJ VAN TNO'.

Op de rugzijde van iedere foto plaatst u een motto, met daarachter de letter van de groep, waarbij de foto thuishoort. Bij uw inzending voegt u een dichtgeplakte envelop waarin een briefje met de volgende gegevens:

het aantal ingezonden foto's, het motto, Uw naam en huisadres, naam van de TNO-instelling waar(voor) u werkt, opgave van titel(s) van de ingezonden foto(s) met daarachter de letter van de groep, waarvoor de foto bedoeld is.

NB! Indien de foto(s) thuishoren in groep A, dan gelieve u bij de titels te vermelden, dat van de zijde van uw directie geen bezwaren tegen deelname en eventuele publikatie bestaan.

5. Alle ingezonden foto's worden na afloop van de wedstrijd teruggezonden in de verpakking, die de inzender zelf gebruikte. Daarom wordt aangeraden de foto's te verzenden tussen twee stevige kartons en gewikkeld in pakpapier of geschoven in een stevige enveloppe. S.v.p. géén plakband voor de sluiting gebruiken! Mochten door welke oorzaak dan ook ingezonden foto's zoekraken of beschadigd worden, dan kan TNO-Kontakt daarvoor *niet* aansprakelijk worden gesteld.

6. De jury zal bestaan uit drie gezaghebbende insiders. Bij de jurering geldt, dat aan een deelnemer (-neemster) slechts één prijs per groep zal worden toegekend, ongeacht het aantal door hem of haar ingezonden foto's. De jury zal één 1e, 2e en 3e prijs, alsmede 5 eervolle vermeldingen per groep toekennen. De prijzen

Met pensioen in 1971

H. van der Ben, Instituut voor
Gezondheidstechniek TNO;

E. H. de Bree, Instituut voor
Zintuigfysiologie TNO;

J. van Enck, Algemene Diensten
Zuidpolder;

J. van Gelderen, Instituut TNO voor
Bouwmaterialen en Bouw-
constructies;

G. Imandt, Dienst Grondwater-
verkenning TNO;

Prof. Dr. H. W. Julius, Centrale
Organisatie TNO (voorzitter);

J. Kooyman, Dienst Grondwater-
verkenning TNO;

P. Geirnaert, Algemene Diensten
Zuidpolder;

Prof. Dr. J. W. Tesch, Gezondheids-
organisatie TNO (voorzitter);

A. L. N. de Lange, Sectie
Landbouwkundig Onderzoek,
Centraal Diergeneeskundig Instituut;

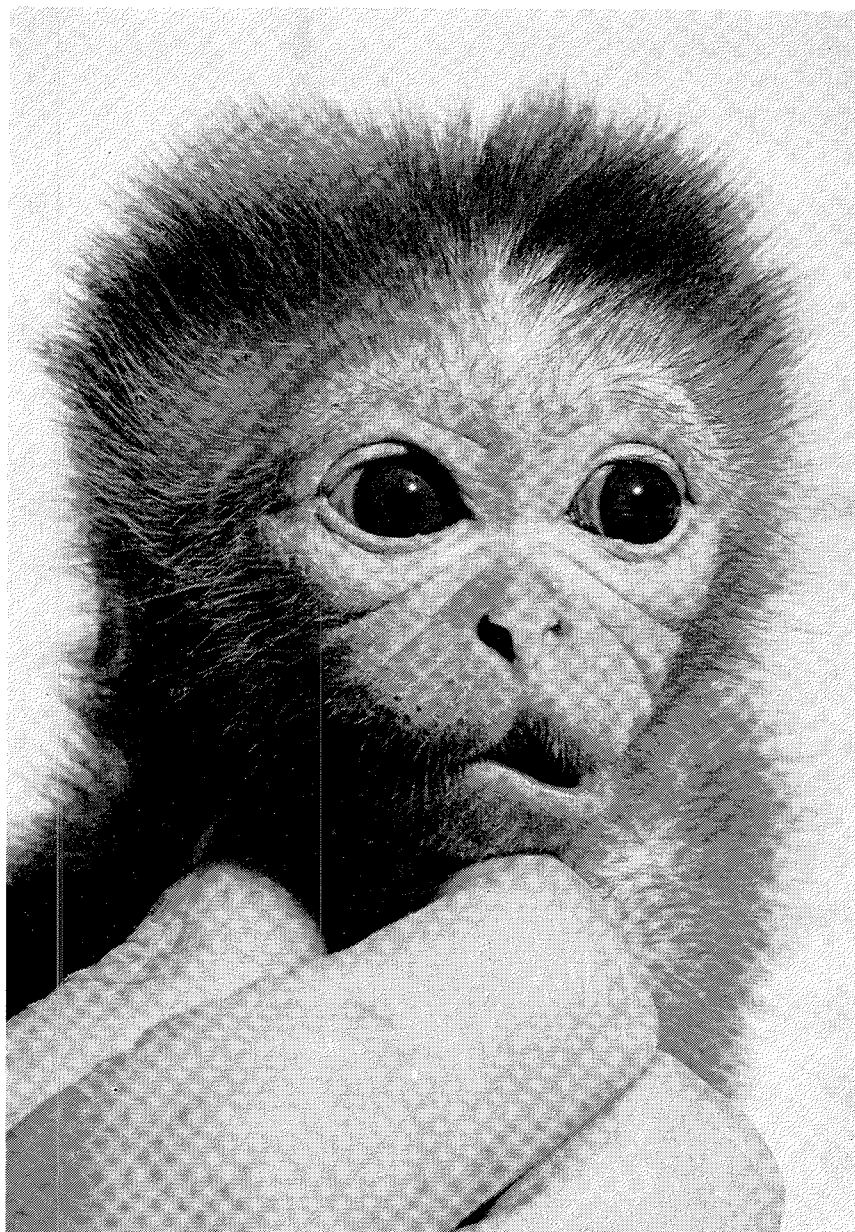
G. J. van Maanen, Instituut voor
Gezondheidstechniek TNO;

E. J. Kerkhoven, Kunststoffen- en
Rubberinstituut TNO;

C. Kramers, Vezelinstituut TNO;

C. Tieman, Instituut voor Graan,
Meel en Brood TNO;

Mevr. E. A. M. C. van Beek-Koevoets,
Instituut voor Graan, Meel en
Brood TNO.

zullen bestaan uit medailles samen met geldbedragen. (1e prijs f 100,-, 2e prijs f 50,- en 3e prijs f 25,-).

De eervol vermelden ontvangen een oorkonde en een bij hun foto-liefhebberij passend materiaal-geschenk.

Afhankelijk van het advies van de jury zullen de bekroonde foto's met

een selectie uit de overige inzendingen worden tentoongesteld.

7. Door deel te nemen verklaart men zich akkoord met bovengestelde voorwaarden. Waar deze niet in voorzien, wordt door de redakteur van TNO-Kontakt met de voorzitter van de jury beslist over de te volgen gedragslijn.

Verhoging Ziektekosten verzekering

Met ingang van 1 januari 1972 werd de premie voor de Collectieve Ziektekostenverzekering als volgt verhoogd:

Van f 28,50 tot f 32,95 voor volwassen verzekerden in de 3e klasse.
Van f 36,60 tot f 42,45 voor volwassen verzekerden in de 2B klasse.
Van f 21,- tot f 24,- voor kinderen in de 3e klasse, waarbij de kinderen van 16-27 jaar volgens de 2B klasse verzekerd zullen zijn, alsook de ouders voor deze klasse verzekerd zijn. Van deze premiebedragen komt de helft voor eigen rekening en de andere helft voor rekening van TNO.

Het eigen risico voor huisartsen, laboratoriumonderzoek, medicijnen en verbandmiddelen (geen toonbankartikelen zijnde en niet zonder recept algemeen verkrijgbaar), is verhoogd van f 125,- tot f 250,- per verzekerde of van f 250,- tot f 500,- per verzekerd gezin.

Hiertegenover staat enige uitbreiding van de verzekering en wel:
1e. de beperking dat, in geval van fysische therapie voorgeschreven door de huisarts, vooraf goedkeuring door De Centrale verleend moet worden, te laten vervallen (art. 1 sub. m);

2e. de beperking van de dekking in het buitenland van 3 op 6 maanden te stellen, voor zover het een verblijf in Europa betreft, waarbij opnamen van langdurige aard worden vergoed tot aan de dag waarop overplaatsing naar Nederland redelijkerwijs mogelijk geacht moet worden;

3e. de vergoeding voor hulpmiddelen te stellen op f 3.000,- (art. 1 sub. i).

Vakantie- spreiding 1972

De Ministerraad heeft zich verenigd met het volgende door de Stichting van de Arbeid voorgestelde schema voor de spreiding van de vakanties voor het bedrijfsleven in 1972.

1e periode: 1 juli t/m 15 juli, het oosten en noorden van Nederland, plus de bouw- en nevenbedrijven en de textielindustrie;
2e periode: 15 juli t/m 29 juli, het gedeelte van Nederland bezuiden de grote rivieren (Noord-Brabant, Limburg en Zeeland);
3e periode: 29 juli t/m 12 augustus, het westen van Nederland (Noord- en Zuid-Holland, Utrecht, alsmede Gelderland ten noorden en westen van de rivieren) plus de metaal-industrie.

foto verantwoording

Foto omslag:
'Smeltende sneeuw', van de heer L. v. d. Roest, Hoofdkantoor.

Foto binnenkant omslag:
van de heer L. v. d. Roest, Hoofdkantoor.

Foto blz. 11:
Drie weken oude baby van een van de m-rhesus families.
Foto Primaten Centrum TNO.

Foto hiernaast:
Omgeving Oberstdorf Allgau, Oostenrijk, van de heer A. C. Dirkse, Hoofdkantoor TNO.

Vakantie- bungalows

Voor een vakantie van een of twee weken (gratis dan wel tegen de helft van de huurprijs) in een door het Sociaal Personeelsfonds TNO beschikbaar gestelde bungalow te Ermelo, kunnen ook in 1972 weer in aanmerking komen gezinnen die een vakantie buitenshuis niet of niet geheel kunnen bekostigen.

Aanmelding van uzelf of van een collega van wie u meent dat hij of zij op grond van medische en/of sociale omstandigheden voor een dergelijke vakantie in aanmerking komt, graag vóór 20 januari 1972 bij het bestuur van het Sociaal Personeelsfonds TNO, Postbus 297, Den Haag. Op de enveloppe s.v.p. vermelden: Ter attentie van mej. M. Sixma, **PERSOONLIJK**.

Toewijzing van de bungalows zal zo spoedig mogelijk na deze datum geschieden, waarbij eventueel door het bestuur van het fonds het advies van de maatschappelijk werkster, mevrouw N. Oud-Koet, zal worden gevraagd. Aangezien hiermede echter de nodige tijd is gemoeid, mag een beslissing niet vóór eind februari worden verwacht. De gezinnen met (de meeste) schoolgaande kinderen hebben voorrang voor een periode, vallend in de schoolvakanties.

Overleden in 1971

D. H. C. A. Bourgonjen	7-1-'71	Radiobiologisch Instituut TNO.
Mevr. E. Korevaar-Pelt	10-1-'71	Prins Maurits Laboratoria TNO.
F. M. Schalken, Ing.	10-1-'71	Vezelinstituut TNO.
J. M. Deenik	12-2-'71	Shape.
W. D. Kuypers	27-2-'71	Metaalstituut TNO.
W. A. J. van Jaarsvelt	9-3-'71	Instituut TNO voor Werktuigkundige Constructies.
Drs. C. A. G. Nass	31-3-'71	Nederlands Instituut voor Praeventieve Geneeskunde TNO.
Mevr. S. R. Loeven-van Gompel	9-4-'71	GO/Algemeen.
K. P. Ligvoet	12-4-'71	Organisch Chemisch Instituut TNO.
Drs. G. G. van der Meulen	2-5-'71	Instituut TNO voor Wiskunde, Informatieverw. en Statistiek.
J. F. A. Dukker	20-6-'71	Vezelinstituut TNO.
P. J. de Jong	21-6-'71	Vezelinstituut TNO.
J. H. Schouten	21-7-'71	Instrumentum TNO.
Mej. Y. F. L. Kamerman	18-9-'71	Centraal Technisch Instituut TNO.

VIS- IOENEN

Zaterdag 27 november 1971

Rustig en dampig weer en niet al te koud. Zo begon de visdag op zee, resultaat van de samenwerking tussen O.C.I. en M.F.I.

Tijdens de voorbereidingen ontpopten zich allerlei topvissers, die wisten hoe, waar wel en geen vis gevangen werd. Zij riepen visioenen op van bergen en manden vis, die de schuit bijna tot zinken zouden brengen.

Ik heb dit allemaal over mij laten komen en gedacht aan de combinatie van zoetwatervangsten en visserslatijn.

Om half zeven werd de tocht aanvaard, nadat zich nog een langslaper bij het gezelschap had

gevoegd. Er waren zo'n 40 gegadigden, waaronder zich één dappere vrouw bevond en ook nog twee kinderen van een Japanse gastmedewerker van het OCI. Na een rustige reis konden wij ons aan boord begeven van het oranje geverfde schip 'De Sirius', waar eerst de koffie werd beoordeeld en het cijfer 7 toegekend kreeg . . .

Na door de nieuwe haringvliet-sluizen geschut te zijn, bereikten wij de Noordzee, wat tot gevolg had dat na een half uur diverse personen de organisator als visvoer overboord wilden zetten, gelijk hun maaginhoud. Groen en geel van ellende zaten ze in het kombuis.

Na 2 uur varen werd de stek bereikt

en werden de pieren aan een lijn in zee gehangen. Die pieren is een hoofdstuk apart, ik vraag mij af wat de vissen er in zien.

Dit te water laten gaf een hoop bedrijvigheid langs de reling, die weer spoedig afnam ten gevolge van nog meer zeezieken.

De eerste vis, een goede vierponder, kwam aan boord, gevolgd door enkele medevissen. Maar de wonderbare visvangst bleef uit. Na

zo'n 2½ uur deinen werd besloten het dichterbij de kust te proberen. In het aquarium waar de Sirius toen voor anker ging, was het met de zeeziekte gauw gedaan en voelden velen zich geroepen de inwendige mens te versterken met spiegel-eieren en snert. Om half vier werd, nadat gebleken was dat de vangst hier twee vissen opgeleverd had, de thuisreis aanvaard, onder het genot van een borrel of warme hap. De

thuisreis werd in stilte afgelegd. Een niet noemenswaardige vangst, veel frisse lucht, een wat te stevige borrel en veel slaap waren hiervan waarschijnlijk de oorzaak. Al met al was het misschien voor velen een teleurstelling, maar niets vangen komt vaker voor. Een paar doorzetters zijn van plan het in februari weer te proberen, hopelijk dan met betere resultaten.

Kissing en v. d. Maas

Jubilea

Nadat in het afgelopen jaar reeds vijf 25-jarige jubilea bij het Instituut voor Leder en Schoenen TNO waren gevierd, te weten van de heren Ir. J. Roelofs Heyrmans, A. Vos, O. Riksen, Ir. P. J. van Vlimmeren en C. J. van Hoof, werd de reeks van jubilea op 9 november 1971 voorlopig afgesloten met een hoogtepunt: de herdenking van het feit dat de heer J. A. Mahieu 40 jaar aan dit Instituut was verbonden. Het voltallige personeel kwam toen 's middags met de jubilaris en zijn familie in de versierde vergaderzaal bijeen. De jubilaris constateerde bij zijn binnenkomst met enige verbazing dat naast Drs. J. Roelofs en ook de burgemeester van Waalwijk, de heer J. Teijssen, aanwezig was.

Na een kort welkomstwoord van de directeur, bleek al spoedig dat dit niet zonder reden was, omdat de burgemeester, nadat hij het werk van de heer Mahieu in prachtige bewoordingen geprezen had, mededeelde dat hij hem de zilveren eremedaillon, behorend bij de orde van Oranje Nassau, mocht opspelden.

In de toespraak van Drs. Roelofs kon men o.a. beluisteren dat het hem verheugde niet met lege handen vanuit Den Haag gekomen te zijn, want hij kon de jubilaris de erepenning met bijbehorend getuigschrift van de Maatschappij van Nijverheid en Handel overhandigen. Ook bij de hierna volgende toespraken van de directeur, Ir. J. Roelofs Heyrmans en de heer W. Baeten, die namens de collega's sprak, kwam tot uiting dat de heer Mahieu niet alleen zijn werk als

analist met grote zorgvuldigheid en betrouwbaarheid heeft verricht, maar dat hij bovendien door zijn opgewektheid en prettige wijze van optreden, een werkelijk bijzondere plaats in het Instituut inneemt en daar dan ook alleen maar vrienden kent. Beide sprekers lieten hun woorden vergezeld gaan van praktische geschenken, o.a. een stereofonische platenspeler. Na het door de jubilaris op de hem eigen prettige wijze uitgesproken dankwoord, bleef men nog (tot vrij laat in de avond) op gezellige wijze bijeen.

Op 25 november jl., de dag waarop de heer A. v. d. Bos (Centraal Laboratorium TNO, Delft) 25 jaar geleden in dienst trad van TNO, was er op verzoek van de jubilaris een gezellige bijeenkomst in beperkte kring, waarbij behalve de naaste medewerkers en directie, Drs. J. Roelofsen van het hoofdkantoor TNO en enkele vroegere medewerkers van andere afdelingen van het CL aanwezig waren. De jubilaris werd toegesproken door Ir. J. Heijboer, onder-directeur van het CL, die hem namens alle aanwezigen een geschenk aanbood. Daarna werd de heer v. d. Bos toegesproken door Drs. Roelofsen en door mevrouw T. J. Schepp-Stolk. Zij heeft de jubilaris vrijwel vanaf het begin bij TNO meegemaakt en memoreerde met enkele hartelijke woorden enige voorvallen uit die beginperiode.

De heer A. de Graaf, octrooitkenaar bij de Octrooiafdeling TNO te Den Haag vierde in de kring van zijn collega's, familieleden en vrienden op 3 december 1971 zijn 25-jarig ambtsjubileum bij TNO.

Oplossing puzzel 179

De cijferpuzzel was, zoals U gewend bent van ons, niet moeilijk en geeft als oplossing:

2 4 9 9 4 2 0
5 3 5 6 8 1 6

7 8 5 6 2 3 6

Het lettergreekpraadsel heeft als samenstellende woorden:

kleurentelevisie - extravagant - overmatig - zijweg - rariteit - educatie - druilerig - nationalisatie - odalisk - kanunnikessen - ijstijd - losbandig - emancipatie - paprika - preventie - argumenteren - hoe langer hoe liever - cromagnon - satelliet - nu.

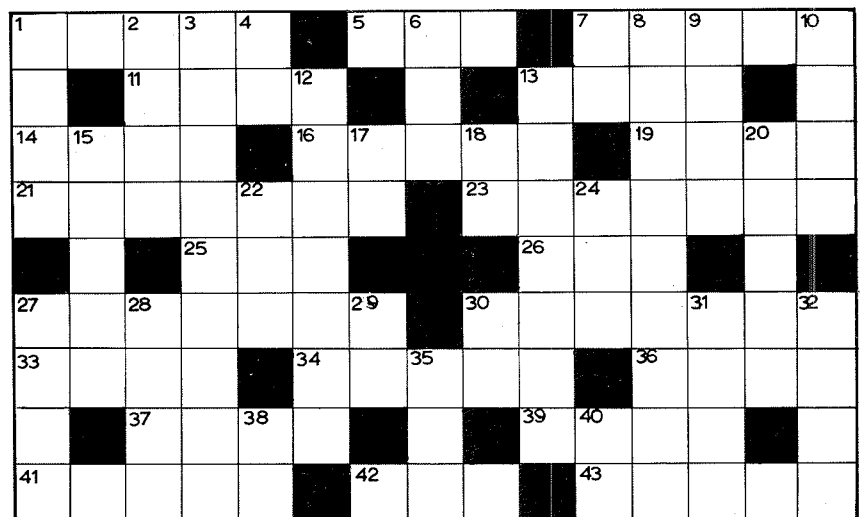
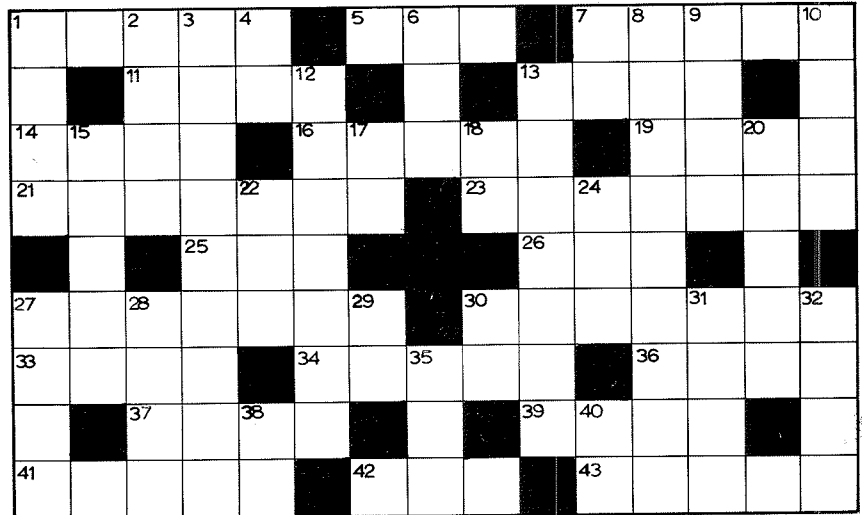
Van onder naar boven gelezen te beginnen met de 3e letters: toegepast natuurwetenschappelijk onderzoek. Dat we nu eens niet van boven naar beneden lezen, heeft de puzzelaars een extra hindernis gegeven; en laten we eerlijk zijn, dat was ook de bedoeling, want anders was de zin gemakkelijk en snel in te zien en had dan een naar onze mening te grote steun gegeven voor het vinden van de woorden.

De ladder verlaten:

Mej. A. van Grondelle met 1200 p. en de heer J. Verbiest met 1145 p.

Lijstaanvoerders zijn nu:

1. Mevr. L. Beek-Koevoets, 1080 p.;
2. Hr. L. van der Veen, 1075 p.;
3. Hr. W. Voorn, 1070 p.;
4. Hr. J. van der Graaf, 1065 p.;
5. Mevr. T. van der Laan-Hazelhoff, 1030 p.

Puzzel

II. Dubbelkruiswoordraadsel

Bij het invullen van de gevraagde woorden zelf te bepalen in welk diagram C dit moet gebeuren.

De omschrijvingen zijn:

Horizontaal:

1. rommel - zoogdier; 5. zangstem - godin; 7. wilerbaan - monster; 11. slot - overval; 13. verdriet -

- zeestraat; 14. staat - vaart; 16. slagader - lansier; 19. loon - Franse filmacteur; 21. weldra - binnenkort; 23. filmen - plaats in N.-Brabant; 25. plaats in N.-Brabant - tocht; 26. schudmand - roem; 27. versiersel - Ned. schilder; 30. braaf - eender; 33. gedorst halmen - lied; 34. vogel - loflied; 36. vis - tegen; 37. paard - afgemat;

39. bijenbouwsel - Eng. graafschap;
41. kleinigheid - persbureau;
42. spoedig - groente; 43. mineraal -
gebaar.

Vertikaal:

1. gewricht - koerier; 2. rivier in
Italië - draaikolk; 3. staatsman -
vaartuig; 4. voegwoord - dat is;
6. vogel - insekt; 7. lidwoord - rivier
in Italië; 8. klimatologisch gebied -
kostschool; 9. bijbels figuur -
bewegingloos; 10. dapper - Ierland;
12. Europeaan - medewerker aan een
ballet; 13. opschepper - knoeiwerk;
15. onbep. vnw. - afzonderlijk;
17. bijb. koning - laatstgenoemde;
18. tegenover - verlaagde noot;
20. verbouw - confort; 22. godheid -
aanw. vnw.; 24. honingdrank - dwaas;

27. vogel - deel van een kachel;
28. Oostzeehaven - behoeftige;
29. Romeinse rijk - inhoudsmaat;
30. water in Friesland - landbouw-
gerei; 31. titel - wandpilaster;
32. plaats in N.Brabant - stad in
Zwitserland; 35. vangwerktuig -
orgaan; 38. onder andere - spel;
40. restant - landbouwwerktuig.

De cijferpuzzel is:

KEGEL + KUBUS = STEREO
Hiervoor zijn enkele oplossingen te
vinden. Maar we willen er maar één
hebben. Daarom zouden wij u de
waarde van L kunnen geven en dán
zou U het kunnen weten; alleen weet
U het nú nog niet. Als we ook de
waarde van B zouden vermelden,

kunt U de oplossing die wij bedoelen
nu wél weten. Welke is die
oplossing?

Saldostijging door kruiswoord 20 p.
en door cijferpuzzel 30 p.

Inzenden vóór 20 februari 1972 aan:
TNO Kontakt - Puzzelredactie,
Van Heemstrastraat 19 te Delft.

HORASS

Puzzel 179 (novembernr.)

Voor de ladderprijs komen in
aanmerking:
Mej. A. van Grondelle, Donkersingel
40, Rotterdam, 3012 p.;
Hr. J. Verbiest, Gerritsenpad 4,
Rotterdam, 3014 p.

Mededelingen uit het overleg tussen dbCO en CPR d.d. 28 december 1971

Naar aanleiding van de resultaten
van de bespreking in het bestuur van
de Centrale Organisatie TNO (bCO)
van de voorgestelde pensioen-
regeling waardoor deze niet per
1 januari 1972 kan worden ingevoerd,
heeft de CPR het dbCO verzocht
hierover op korte termijn een
gesprek te hebben. Hieronder volgt
een korte samenvatting van dit op
28 december 1971 gevoerde gesprek.

De waarnemend voorzitter deelde
mede dat in de desbetreffende
vergadering van het bCO formeel
aan de orde was de overeenkomst
die TNO voornemens was te sluiten
met de Stichting Centraal Pensioen-
fonds TNO. Deze overeenkomst
hield financiële verplichtingen in

voor meer dan één jaar voor TNO,
voortvloeiende uit het nieuwe
pensioenreglement.
Het bCO was van mening dat deze
overeenkomst niet kon worden aan-
gegaan omdat deze een onbepaalde
welvaartsvastheid inhoudt, die de
Organisatie niet kan waarmaken. De
onzekere factoren hierbij zijn:
a. de stijging van de lonen in de
toekomst;
b. de ontwikkeling van de rentevoet;
c. veranderingen in de omvang van
de Organisatie TNO;
d. de omvang van de mobiliteit van
de medewerkers van TNO.
Het niet aanvaarden van deze
ontwerp-overeenkomst betekent dat
de huidige pensioenregeling blijft
gehandhaafd.

In het bCO is besloten dat het
overleg door enkele leden van dit
bestuur zal worden voortgezet,
waaraan ook de gedelegeerde van
de Minister van Financiën zal deel-
nemen.

De resultaten van dit overleg zullen
te zijner tijd via het bestuur van de
Stichting Centraal Pensioenfonds
TNO en met medewerking van de
organen van het vertegenwoordigend
overleg, aan de deelnemers worden
voorgelegd.

Mede in verband met het voor-
gaande heeft de CPR uitgesproken
dat de structurering van het
vertegenwoordigend overleg
prioriteit dient te behouden.

Boekbespreking

Een vochtig huis, wat doe je eraan.
A. Robert de Borst.
Casa-reeks; Kluwer Algemene
Uitgaven, Wageningen/Bouw-
centrum, Rotterdam.

Het ligt voor de hand dat een boekje met een dergelijke titel in het bijzonder de aandacht trekt van hen die met vochtproblemen in hun huis worden geconfronteerd en nog meer van hen die zelf voor de kosten van onderhoud en reparatie opdraaien.

Voorkomen is echter nog steeds beter dan genezen en daarom verdient dit boekje ook de aandacht van niet-direct-geplaagden. De bouwjongens die ons met hun fouten opscheppen zullen het lezen van een dergelijk werkje wel beneden hun stand vinden . . .

Met een beetje begrip van een en ander is al veel gewonnen. Binnen dit kader besteedt de auteur dan ook ruime aandacht aan de vraag waar het water vandaan en hoe en waar

het de woning binnenkomt. Hierbij worden behandeld: grondwater, regenwater, condensatie, lekkende leidingen en het stuwend effect van wind. Dit alles zonder één onvertogen woord te gebruiken, en dit in verband met kelders, souterrains en funderingen; buiten- en binnenmuren; kozijnen, ramen en deuren; vloeren; galerijen en balkons; daken en schoorstenen. Het geheel wordt geïllustreerd met 31 foto's en 62 tekeningen. De foto's zijn van matige kwaliteit, de tekeningen des te beter. Van de laatste moet u het echter hebben, want die laten heel precies zien hoe het allemaal in elkaar steekt; de foto's geven schadabeelden.

Van deskundige zijde was men zo vriendelijk mij erop te wijzen dat in het artikel over de watertunnel van het CTI (zie decemnummer 1971) de door mij weergegeven route-aanduiding van het transport vaag was, zodat er twijfel over zou kunnen bestaan, welke (water)weg de tunnelsegmenten nu precies gevolgd hebben. Om deze eventuele twijfel weg te nemen, heb ik mij in verbinding gesteld met de met het transport belaste

expediteur, die mij de hierna-volgende route heeft opgegeven:
Amsterdam, Oranjesluizen, IJsselmeerroute ten Noorden van de Flevoland-polders, Ketelmeer, Keteldiep; over de IJssel langs Kampen, Katersveer, Wijhe, Olst, Deventer, Zutphen, Dieren; via de schutsluizen naar het Apeldoorn-Dierenskanaal. Apeldoorn: Amerikaweg, Centraal Technisch Instituut (dit laatste deel was transport over land).

Eén aanmerking: wie met een houten vloer boven een vochtige kruipruimte zit, moet in het algemeen niet de oplossing van fig. 56 kiezen. Bij een afsluitende vloerbedekking (linoleum of iets dergelijks) bestaat dan een reële kans op houtrot.

Het boekje besluit met overwegingen ten aanzien van en aanwijzingen voor het herstel; zeker niet het minst belangrijke onderdeel. Een lezenswaardig boekje dat zijn prijs veelvoudig kan 'terugbetalen'!

L. J. A. R. v. d. Klugt
IBBC-TNO
Warmte- en Vochttransport.

TNO-Kontakt,

Personeelsorgaan van de Nederlandse Centrale Organisatie voor Toegepast-Natuurwetenschappelijk Onderzoek TNO;

Redakteur: J. Borst;

Redakteuren Puzzelrubriek: J. v. d. Horst en Th. H. Asselman;

Redaktie-adres: Juliana van Stolberglaan 148, Postbus 297, telefoon 814481 te Den Haag;

Kopie voor het volgend nummer dient uiterlijk 22 januari in het bezit van de redaktie te zijn;

Druk: Semper Avanti te Den Haag.